

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3,869 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. 2562 : 12)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูจากทุกสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 352 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610 ; อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสดี. 2553 : 39-40) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้จังหวัดเป็นชั้นของการแบ่ง หลังจากนั้นคัดเลือกข้าราชการครูในสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ประชากร ข้าราชการครู	กลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการครู
ชลบุรี	2,460	224
ระยอง	1,409	128
รวม	3,869	352

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ต (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 ข้อความ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู จำนวน 40 ข้อความ

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู
2. ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดที่กำหนด ประกอบด้วย ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 ข้อ และสร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู จำนวน 40 ข้อ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ดังนี้ แบบสอบถามภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยได้ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) และได้ค่าความเชื่อมั่น โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (C-Coefficient) ของครอนบราค (Cronbach, 1990 : 204 ; อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2557 : 97) ดังนี้

แบบสอบถามภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีข้อคำถามทั้งหมด 35 ข้อ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.55-0.93 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ด้านการมองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.61-0.78 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.59-0.76 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 ด้านความกล้าคิดกล้าพูด กล้าตัดสินใจ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.66-0.86 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ด้านการสร้างแรงจูงใจ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.64-0.80 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 โดยค่าอำนาจจำแนกทั้ง 35 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.56 ถึง 0.85 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีข้อคำถามทั้งหมด 40 ข้อ ค่าตอบแทนมีเหมาะสมและเป็นธรรมชาติ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.66-0.79 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 สิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.48-0.77 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 การพัฒนาความสามารถของบุคคล มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30-0.82 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.32-0.74 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 การบูรณาการทางสังคม มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.59-0.80 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.44-0.87 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.59-0.88 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 การปฏิบัติงานในสังคม มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.80-0.93 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 โดยค่าอำนาจจำแนกทั้ง 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.32 ถึง 0.82 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

5. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 352 ฉบับ ด้วยตนเอง พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบและรวบรวมไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุด

2. วิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18 ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2553 : 314)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา rays ข้อ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและเนื้อหาที่วัด (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
2. หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)
3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)
2. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)